

Доцільно для отримання вищої юридичної освіти перейти на очно-заочну або вечірню форму навчання, вимагаючи від студента хоча б на старших курсах працювати за фахом, що надало б можливості більш ефективно засвоювати теоретичний матеріал і плідно працювати в групах (для чого вони повинні бути невеликими – до 10 студентів максимум). Для осіб з особливими освітніми потребами слід залишити заочну (дистанційну) форму навчання, надавши перевагу індивідуальній співпраці такого студента і викладача з широким залученням новітніх інформаційних технологій. Це також допоможе нам скоріше інтегруватися в європейський та світовий освітній простір.

РОЛЬОВІ ІГРИ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО»

Ю.О. Серебрякова

Підготовка конкурентноспроможного фахівця є можливою тільки за умови оволодіння студентами вміннями та навичками майбутньої професії. Доводиться констатувати, що лекційні та традиційні форми проведення практичних занять не завжди здатні це забезпечити, адже в ході їх проведення роль студента зводиться до сприйняття і осмислення матеріалу, аналізу та обговорення певних ситуацій. При цьому, студенти позбавлені можливості здійснення практичних дій в певних ситуативних обставинах.

Надзвичайно важливим є використання рольових ігор при вивченні дисципліни «Господарське-процесуальне право», оскільки саме в процесі такої гри студенти здатні перевірити свої теоретичні знання про умови та порядок здійснення господарського судочинства.

Рольова гра – це форма проведення практичного заняття зі студентами у процесі якої студенти наділяються певними ролями, які визначають їх діяльність і поведінку відповідно до запропонованої фабули.

У процесі викладання навчальної дисципліни «Господарське процесуальне право» в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса розроблена рольова гра «Засідання господарського суду», яка представляє собою змодельовану імітацію судового процесу, пов'язаного з розглядом господарським судом справи за запропонованою викладачем фабулою.

Учасниками гри є суд, позивач, представник позивача, відповідач, представник відповідача. Для участі у грі студенти діляться на групи по 5 студентів, серед яких за допомогою жеребкування визначається роль кожного учасника судового процесу.

Після цього студентам надається фабула справи. З урахуванням своєї ролі у судовому засіданні, студенти мають підготуватися до участі у судовому засіданні. Так, суддя має виписати до найменшої подробиці процедуру такого дійства, а також скласти проект рішення суду щодо справи, яка розглядатиметься, позивач (відповідач) та його представник мають підготувати позов (відзив на позов) та можливі питання до відповідача (позивача), клопотання, які вважає за необхідне заявити в судовому засіданні тощо. Отже, підготовка полягає у визначенні студентом того, що має кожний з них говорити (стверджувати); на чому має наполягати; які аргументи він має використовувати зі своєї ролі у судовому провадженні; послідовність викладення або аналізу обставин справи

Процес роботи з фабулою продовжується орієнтовно протягом місяця та контролюється викладачем (керівником гри) шляхом надання студентам консультацій щодо можливих джерел пошуку інформації для вирішення питань, визначених фабулою, принципів побудови позицій сторін у спорі, загальних

зауважень щодо структури та побудови аргументів.

Безпосереднє проведення судового засідання відбудеться на останньому практичному занятті з курсу, у процесі якого студенти мають зімітувати засідання господарського суду. Для підвищення якості такого заняття студентам організовується відвідування одного чи кількох засідань господарського суду, де вони мають можливість переконатись у розумінні ними обраних ролей, з урахуванням чого скорегувати свої виступи у процесі гри.

Перед початком гри викладач (керівник гри) роз'яснює аудиторії правила, згідно з якими під час її проведення будуть оцінюватись наступні елементи:

знання норм господарського процесуального законодавства;

правильне застосування цих норм під час проведення процесуальних дій у судовому засіданні;

вміння орієнтуватись у складеній ситуації з урахуванням виступів учасників судового засідання;

повнота аргументації висунутої тези, побудова своїх промов, їх логічність, стиль та мова, ораторська майстерність.

Після оголошення рішення у справі і закриття судового засідання відбувається обговорення проведеного заняття, в якому беруть участь як слухачі процесу, так і безпосередні його учасники. Для цього рекомендується під час гри зробити відеофіксацію, що дасть можливість студентам оцінити як власну гру, так і інших учасників процесу.

Викладач (керівник гри) по її закінченні підсумовує результати обговорення заняття і оцінює дії кожного учасника навчального судового процесу.

Досвід використання цього методу навчання свідчить про підвищення роботи студента на занятті, крім розвитку професійних навичок проведення заняття у такій формі вчить їх взаємоконтролю та розвиває здібності роботи у команді тощо.

Таким чином, рольові ігри у формі імітації судового процесу мають бути обов'язковою складовою процесу вивчення дисципліни «Господарське процесуальне право», адже їх використання гарантує позитивний настрій її учасників та підвищує зацікавленість студентів в опануванні дисципліни, оптимізує їх розумовий розвиток, допомагає більш осмисленому засвоєнню знань, розвиває вміння студентів активно використовувати знання на практиці та посилює інтерес до майбутньої професії.

КЕЙС-МЕТОД ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ-ЮРИСТІВ

О.В. Тутова

Активне використання методу студентських дискусій за наслідками розгляду конкретних бізнес-ситуацій (кейс-методу) бере початок з 1910 р. і до сьогодні є важливою складовою практики вищої професійної освіти у всьому світі.

Використання кейс-методу сприяє розвитку у студентів аналітичних, комунікативних та творчих навичок, надає можливість засвоювати навички розв'язання практичних ситуацій і ігровій формі, оскільки класичні кейси, на думку фахівців, нагадують собою літературний твір, який створює імітацію реальної життєвої ситуації та, між іншим, допомагають психологічно адаптуватися до умов майбутньої професійної діяльності.

Питання застосування кейс-стаді у педагогічному процесі розглядалося такими дослідниками, як В. Біскуп, М. Наумова, Я. Сікора, Ю. Сурмін, Т. Пашенко та інші. Однак, останнім часом досвіду застосування кейс-стаді в процесі підготовки